

**2. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO FESTIVALU
FILMŮ O LIDSKÝCH PRÁVECH
JEDEN SVĚT / ONE WORLD 2000**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

**2. ročník mezinárodního festivalu filmů JEDEN SVĚT 2000 se uskutečnil
ve dnech 2. - 16. dubna 2000
v Olomouci, Praze a Brně**

Festival JEDEN SVĚT 2000 se konal pod záštitou pražského a olomouckého primátora.
Festival Jeden svět byl zařazen do oficiálního programu Praha – Evropské město kultury 2000

Festival v Olomouci zahájil primátor Martin Tesařík a rektorka Univerzity Palackého,
prof. MUDr. Jana Mačáková.

Festival v Praze slavnostně zahájil primátor Jan Kasl a generální ředitel ČT Dušan Chmelíček.

V průběhu 14 dnů bylo v 117 projekcích uvedeno 69 filmů v těchto programových sekcích:

- **Naše století**
- **Otázky z Asie**
- **Svět islámu**
- **Přeměna: náš úhel pohledu**
- **Český dokument**
- **Domorodci vs. globalizace**
- **Next Generation**
- **Výběr podle Amnesty International**

Festival navštívilo 24 zahraničních hostů.
Na festivalu se akreditovalo 40 novinářů.
Festivalové projekce navštívilo celkem 7 500 diváků.

I když návštěvnost v Olomouci a Brně nedosáhla očekávání pořadatelů, návštěvnost v Praze ovšem mnohokrát předčila původní odhady pořadatelů. Festival se v Praze stal skutečnou událostí měsíce, o níž se psalo a hovořilo v médiích, o které se povídalo mezi kamarády a na kterou se sháněl lístek navíc. Nejenže festival přitáhl diváky do kin, ale svým způsobem vykročil i do pražských ulic – bylo ho všude vidět a slyšet.

Celý průběh festivalu byl natočen štábem České televize.

Festivalová webová stránka byla vyhlášena za Web of the Day - **Central Europe Online**
(www.centraleurope.com)

Festival Jeden svět a s ním spojené akce byly v médiích monitorovaných agenturou Newton zmíněny

- v období od 14.1. do 20.3. 2000 celkem 13 krát
- v období od 23.3. do 28.3. 2000 celkem 17 krát
- v období od 30.3. do 5.4. 2000 celkem 22 krát
- v období od 1.4. do 12.4. 2000 celkem 44 krát
- v období od 13.4. do 19.4. 2000 celkem 17 krát
- v období od 22.4. do 27.4. 2000 celkem 8 krát

Festival se stal živým místem výměny názorů a setkávání s novým a jiným pohledem na události ve světě. V rámci jednotlivých projekcí se konalo v jednotlivých kinech 42 debat, kterých se kromě zahraničních hostů a autorů filmů mj. zúčastnili:

- americký velvyslanec John Shattuck
- přední kosovský intelektuál a zakladatel deníku Koha Ditore, Veton Surroi
- senátor Jan Ruml
- britský publicista a dokumentarista John Pilger
- svědek masakru ve Srebrenici, Hasan Nuhanović
- historik Karel Bartošek
- dětský psycholog Jan Toman
- islamista Lubomír Kropáček
- indologové Jan Dvořák a Dagmar Marková
- afrikanista dr. Gedla
- hispanoamerikanistka Kateřina Březinová
- socioložka Radka Bartošová
- ekologové Petr Hlobil a Jan Beránek
- malíř Jiří Sozanský

Tyto debaty se ve většině případů setkaly se značně pozitivní odezvou zúčastněných, jak diváků, tak hostů a odborníků. Z mnoha stran bylo slyšet, že by v příštím festivalovém ročníku měly tyto debaty dostat ještě větší prostor v programu festivalu.

Některé z debat byly organizovány ve spolupráci s jinými nevládními organizacemi, mj. organizacemi Profem, La Strada, Greenpeace, Nesehnutí, Amnesty International, Dokumentační středisko pro lidská práva. Festival nabídl ostatním nevládním organizacím i jiné možnosti spoluúčasti a prezentace vlastních aktivit a publikací. Mezi takto využitě příležitosti patřila například výstava fotografií o ukrajinských uprchlících v divadle Art v Brně, různé petiční a podpisové akce, výstava o právech dítěte pořádaná AI v pražském kině Perštýn, prezentace nové kampaně AI proti porušování lidských práv v Saúdské Arábii, apod.

V rámci festivalu se konaly i dvě **pracovní schůzky**:

- Pořadatelů filmových festivalů z České republiky, Polska, Nizozemí, Estonska a Slovenska.
- Hostů festivalu a českých dokumentaristů se zástupkyní newyorského Soros Documentary Fund.

Kromě oficiální části festivalu konané od 2. – 16. dubna v Olomouci, Praze a Brně se z iniciativy místních nevládních organizací, kulturních a filmových klubů, studentských sdružení a jednotlivců výběr festivalového programu prezentoval i v následujících městech:

Liberec (10. dubna, 17. a 24. května zde proběhly tematické večery s promítáním filmů a debatami zaměřenými na konflikt v Čečensku, holocaust a konflikt v Bosně)

Praha (18. – 28. dubna, opakování, uskutečnilo se celkem 20 projekcí)

Napajedla (17.-18. dubna, v místním Domě kultury bylo promítnuto celkem 7 dokumentů)

Pardubice (17. dubna, ve spolupráci se Sdružením pro multietnické soužití, byly promítnuty tři dokumenty, po kterých následovala debata)

Ostrava (18. dubna, ve spolupráci s Sdružením pro multietnické soužití, byly promítnuty tři dokumenty, následovala debata o konfliktu v Kosovu, v rámci akce byla uspořádána výstava kreseb kosovských dětí a zorganizován dětský karneval)

Uherské Hradiště (20. dubna, v rámci Mírových dnů, promítnuty tři dokumenty, následovala diskuse o válce v Čečensku)

Plzeň (25. – 27. dubna, v rámci 9 projekcí promítnuto celkem 17 dokumentů, zároveň byla součástí akce výstava o Kubě a koncert romských kapel)

Rožnov (27. a 28. dubna, v rámci 4 projekcí promítnuto 7 dokumentů, součástí programu byl i koncert romských kapel)

Ústí nad Labem (4. a 5. května, v rámci 5 projekcí promítnuto 7 dokumentů, součástí akce byl i koncert romských kapel)

Praha (9. května, projekce dokumentu Čínská trilogie pořádaná katedrou sinologie UK)

Veselí nad Moravou (10. a 11. května, promítnuto 8 dokumentů)

České Budějovice (30. května - 1. června, v rámci 9 projekcí promítnuto 11 dokumentů zaměřených především na problematiku uprchlíků, součástí programu byly debaty, soutěž a výstava dětských kreseb)

Očekáváme, že budou do konce roku uspořádány podobné akce i v dalších městech. Tímto způsobem se výběr nejpůsobivějších filmů a základní hodnoty, kterých se festival Jeden svět zastává, dostávají k mnohem většímu počtu diváků. Zároveň se tímto způsobem narušuje pragocentrismus většiny velkých mezinárodních kulturních akcí konaných v České republice. Podobné regionální akce umožňují pracovníkům společnosti Člověk v tísni setkat se s potenciálními mimopražskými partnery. Zároveň se snažíme těmto organizacím předat část svých zkušeností ve spolupráci s médii a místní samosprávou. Pořádání přehlídky filmů z festivalu Jeden svět pomáhá těmto organizacím zviditelnit se ve svém regionu.

Velký počet akcí, které se od festivalu odvíjejí a na festival navazují, potvrzuje smysluplnost a důležitost úsilí a zdrojů, které jsou investovány do titulkování festivalových filmů. I po ukončení festivalu a návratu originálních filmových kopií, v ČR zůstávají otitulkované české verze, které se potom, po dohodě s autory a producenty, mohou během celého roku promítat v rámci nekomerčních, vzdělávacích akcí.

V rámci doprovodného programu k festivalu byly uspořádány výstavy:

- **Život v diktatuře** – Čína, Guatemala, Kuba, Bělorusko a Kosovo – autoři: Dokoupil, Kowalski, Kučerová, Tondl, Volfík, Zbyněk – umístění: Praha, Václavské nám.
- **Nešťastná planeta** – autor: Michal Novotný – umístění: Praha, Brno, České Budějovice
- **Dvě tváře Kuby** – autor: Peter Kowalski – umístění: Olomouc, Brno, Plzeň
- **Čečensko** – autoři: Iva Zimová, Michal Novotný – umístění: Praha, Uherské Hradiště

Na koncertech spojených s festivalem a pořádaných ve spolupráci s festivalem Respect vystoupily hudební skupiny Álom a Ľudová hudba Juliusa Šuko Bartoša v:

- **Brně**
- **Olomouci**
- **Plzni**
- **Rožnově**
- **Ústí nad Labem**

Festival Jeden svět už ve svém druhém ročníku začal nabírat na **mezinárodním významu**.

Především se prohlubuje spolupráce s jinými festivaly věnovanými lidským právům (newyorským pořádaným Human Rights Watch, a amsterdamským pořádaným Amnesty International). Například ředitelka Mezinárodního filmového festivalu Amnesty International Heidi Lobato vybírala některé snímky do programu MFF Jeden svět a navštívila Prahu jako host festivalu. Navázána je spolupráce i s dalšími festivaly - v Norimberku, Yamagatě, atd.

Na druhé straně se MFF Jeden svět stává příkladem a důležitým zdrojem know-how pro ty, kteří ve svých zemích chtějí uspořádat přehlídku filmů o lidských právech. Už náš první ročník byl určitou inspirací a konkrétní oporou pro vznik podobně zaměřené filmové přehlídky v Izraeli. V tomto roce se v Bratislavě uskutečnila filmová přehlídka pod názvem Jeden svět. Bude promítnut výběr filmů z našeho minulého a tohoto ročníku. Pro zkušenosti v pořádání lidskoprávního festivalu do Prahy přijeli ještě hosté z Polska (Lodž) a Řecka.

V našich plánech do budoucna počítáme s ambiciózní a expanzivní spoluprací s dalšími nevládními organizacemi, která by měla překročit hranice České republiky. I nadále v rámci MFF Jeden svět chceme představovat výběr z programu jiných festivalů a naopak prezentovat výběr ze snímků našeho festivalu v zahraničí. Budeme se snažit prezentovat vybranou část programu MFF Jeden svět i v dalších zemích vždy s tím samým cílem – pomoci místním pořadatelům vytvořit základ, na kterém potom, v následujících letech, budou moci sami vytvářet vlastní festival a vlastní tradici podpory lidských práv.

Pořadatel:
Společnost Člověk v tísni při ČT

Spolupořadatel:
HL. m. Praha

Finančně festival podpořili:

NRG
Česká televize
NROS
Phare
Nadace Open Society Fund Praha
Praha 2000 – Evropské město kultury
Ministerstvo kultury ČR

Partneři festivalu:

Kodak Professional Motion Imaging
Úřad města Olomouc
The British Council
Nizozemské velvyslanectví
Canadian Embassy / Ambassade du Canada
Fond Kanady
Service Audiovisuel Ambassade de France
Francouzský institut v Praze
Goethe Institut
Velvyslanectví Spolkové republiky Německo
Rakouský kulturní institut v Praze
Pro Helvetia
Švýcarské velvyslanectví
Vlámská vláda Belgického království
Velvyslanectví Arabské republiky Egypt
Velvyslanectví Peru
Velvyslanectví Dánského království v Praze
Velvyslanectví Norského království

K úspěchu tohoto ročníku nepochybně patřilo i to, že se pořadateli nakonec podařilo dostatečně festival finančně zabezpečit, což umožnilo připravit a vytisknout programovou brožuru, plakáty, různé inzeráty, TV upoutávku a ostatní PR materiály na velice profesionální úrovni. Kreativita festivalového grafického a PR týmu tentokrát nebyla příliš omezená nedostatkem prostředků pro výrobu materiálů. Výsledkem byla velice efektivní a nápaditá reklama festivalu. Jeden svět dostal svůj velice podařený image.

Důležitou skutečností také bylo, že se nám podařilo zachovat a prohloubit podporu organizací, které se už podílely na prvním ročníku (například ČT, NROS, OSF, Magistrát hl.m. Prahy a řada velvyslanectví a zahraničních kulturních institutů), a zároveň se podařilo k festivalu přitáhnout i nové partnery, mj. i Ministerstvo kultury.

Zvlášť důležitá byla sponzorská účast americké energetické společnosti NRG. Dlouhodobě se příprava filmového festivalu (který vždy a všude bývá velice atraktivní, mediálně přitažlivou, ale zároveň i docela drahou záležitostí) neobejde bez strategických komerčních sponzorů. Po dva roky jsme, navzdory nemalému úsilí, naráželi na dost velký odpor českých firem, které nechtěly být sponzorsky spojovány s událostí, jakou je festival filmů o lidských právech. Nezdál se jim dostatečně atraktivní. Doufáme, že sponzorská účast americké společnosti mezinárodního významu bude příkladem, který v této oblasti prolomí ledy. V západním světě je už zvykem, že velké společnosti do svých marketingových a investičních strategií zapojují i lidskoprávní a ekologické aspekty. Naším cílem je tento trend propagovat i v České republice.

Mediální partneři

Česká televize
Lidové noviny
Český rozhlas
Respekt
Rádio 1
Country rádio
Boomerang
Rencar
Exit
Region
Euro
Rádio Haná
RádioRubi
Večerka

Placená i neplacená reklama festivalu (včetně zveřejnění loga partnerů):

Česká televize – 42 krát vysílán TV spot
Český rozhlas – 120 krát vysílán rozhlasový spot
Country rádio – 62 krát vysílán rozhlasový spot + soutěže o vstupenky
Rádio 1 – 30 krát vysílán rozhlasový spot + soutěže o vstupenky
Evropa 2 - 35 krát vysílán rozhlasový spot
Rádio Haná - 30 krát vysílán rozhlasový spot
Rádio Rubi - 30 krát vysílán rozhlasový spot
Lidové noviny - 6 krát inzerát (velikost 1/4, 1/8 strany, ČB)
Večerka – 4 krát (velikost 1/2 strany, ČB)
Týdeník region – 4 krát (velikost 1/4 strany, ČB)
Metro – 1 inzerát velikosti junior page, 4C
Reflex - 1 inzerát velikosti 1/2 strany, 4C
Týden – 1 celostránkový inzerát, 4C
Euro – 4 krát (celostránkový inzerát, 4C)

Fan – 2 krát (plošná inzerce 12,5 x 10 cm, 4C)

Kulturní přehled černý - 1 celostránkový inzerát, 4C; zařazení programu festivalu do zvláštní sekce
Exit – celostránkový PR článek
DownTown – 3 krát (velikost 1/2 strany, 4C)
Boomerang – 40 000 pohlednic 4C, Praha, Brno, Olomouc
Rencar, tramvaje – 3 x 200 ks letáků A4 (Praha, Brno, Olomouc); kampaň 1. 3. – 1. 4. 2000
Rencar, metro – 150 ks reklamních ploch ve vagónech pražského metra, 4C, kampaň 1. 3. – 1. 4. 2000
Arcona, diapozitivy – kina Galaxie, Blaník, Světozor, U Hradeb, Ilusion, Aero, kampaň 1.3.–1.4. 2000
Programová brožura – 2000 ks
Plakát A1 Praha, Brno, Olomouc – 6000 ks
Plakát A1 Praha – 1000 ks
Plakát foto výstava – 1000 ks

Festival navštívili tito zahraniční hosté:

Veton Surroi (Kosovo), **Hasan Nuhanović** (Bosna a Hercegovina), **John Pilger** (UK), **Kyoko Inouye** (USA), **Heidi Lobato** (Nizozemsko), **Peter von Gunten** (Švýcarsko), **Mira Niagolova** (Kanada), **Lode Desmet** (Belgie), **Trix Bethlem** (Nizozemsko), **Grzegorz Siedlecki** (Polsko), **Taras Popov a Galina Kuzembajeva** (Kazachstán), **Želimir Gvardion** (Jugoslávie), **Zemira Alajbegovič** (Slovinsko), **Audrius Juzenas** (Litva), **Mark Soosaar** (Estonsko), **Viktor Dašuk** (Bělorusko), **Jevgenij Tsymbal** (Rusko), **Guiorgui Haindrava a Gia Chubabria** (Gruzie), **Zrinko Ogresta** (Chorvatsko), **Armen Gasparyan** (Arménie), **Ziya Šikhlinsky** (Azerbajdžán) a **Jevgenij Baryšnikov** (Kyrgyzstán), **Richard Reineccius** (Polsko).

Porota ve složení:

Saša Gedeon, filmový režisér
Renata Jarošová, filmová publicistka a producentka ČT
Michal Žantovský, senátor
Břetislav Rychlík, herec, publicista a dokumentarista
Ondřej Štindl, hlavní komentátor LN

se rozhodla udělit hlavní cenu festivalu za nejlepší film
kazašskému dokumentu režiséra Tarase Popova a Vladimíra Tjulkina
EXPERIMENTUM CRUCIS

Členka festivalové poroty, Renata Jarošová, o filmu prohlásila: *"Dokument Experimentum Crucis mě zaujal jako nesmírně působivý a pronikavý pohled do mechanismu zla. Autorům se podařilo ukázat, že takzvané nápravné zařízení je zejména v totalitních podmínkách pouhou továrnou na výrobu zločinců."*

porota se dále rozhodla udělit cenu za nejlepší režii
filmu estonského režiséra Marka Soosaara
OTEC, SYN A SV. TORUM

V tomto dokumentu se setkávají dva světy. Jeden svět je konzervativní a plný tradic, druhý "moderní" a přizpůsobivý. Otec a syn. Šaman a "byznysmen". Oba patří k zanikajícímu sibiřskému národu - Chantů. Syn pracuje pro ruskou naftářskou společnost, která ze země zděděné po předcích těží miliony barelů ropy. Má za úkol donutit vlastní lid, aby půdu prodal. Šaman mu vzdoruje svým bubínkem a medvědí hlavou...

cenu za nejpůsobivější svědectví porota udělila
dokumentu britského režiséra Leslie Woodheada
PLÁČ Z HROBU

"Režisérovi se podařilo shromáždit množství unikátního obrazového materiálu a sestavit z něj a z rozhovorů se svědky velice působivou a zároveň velice přehlednou rekonstrukci největší masové vraždy, k níž došlo v Evropě po roce 1945," řekl o filmu za porotu Ondřej Štindl.

DIVÁCKOU CENU

2. ročníku mezinárodního filmového festivalu Jeden svět 2000,
udělenou na základě hlasování návštěvníků festivalu získal film
EVANGELIUM PODLE PAPUÁNCŮ
režiséra Thomase Balmese

Společnost Člověk v tísni, Česká televize, Kavčí Hory, 140 70 Praha 4
tel.: 02. 6113 4402, fax: 02. 6113 4137, e-mail: pinfcz@czech-tv.cz, www.oneworld.cz